
Aika 07.04.2026, klo 16:00 - 18:02

Paikka Kempeletalo, 1.krs, Jatsari

Käsitellyt asiat

§ 24 Muistion tarkastajan valinta

§ 25 Ajankohtaiset asiat

§ 26 Tilinpäätös 2025 / Kempeleen Vesihuolto Oy

§ 27 Valtuustoaloite / Kunnan digiriippuvuuden vähentäminen ja digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen / Vasemmiston valtuustoryhmä

§ 28 Valtuustoaloite / Vaihdevuosisoireiden tutkimus ja hoito - lisäsesitys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan / Laine

---

Saapuvilla olleet jäsenet

Ahti Tahkola, puheenjohtaja
Kari Ahola
Pia Hanski
Kaisu Juvani
Saija Kivelä, varajäsen
Ville Miettunen, varajäsen
Simo Tolonen

Muut saapuvilla olleet

Tiina Orkamaa, taloussihteeri, sihteeri
Josefiina Annanoli, henkilöstöasiantuntija, saapui 17:14
Jarmo Haapaniemi, valtuuston pj
Sari Janatuinen
Juho Leppänen, talousjohtaja
Essi Nättinen
Pasi Takalo, tietohallintopäällikkö, saapui 16:40, poistui 17:14
Hannu Roikola, Kempeleen Vesihuolto Oy:n toimitusjohtaja, poistui 16:40

Poissa

Asko Alasalmi
Meri Autio
Antti Ollikainen

Allekirjoitukset

Ahti Tahkola
Puheenjohtaja

Tiina Orkamaa
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Kempeleen kunta 13.04.2026 klo 19:08.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

14.04.2026

14.04.2026

Ahti Tahkola

Simo Tolonen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 14.4.2026.

§ 24

Muistion tarkastajan valinta

Resurssivaliokunta valitsee muistiontarkastajan tarkastamaan tästä kokouksesta laadittavan muistion.

Resurssivaliokunta (7.4.2026):

Resurssivaliokunnan muistion tarkastaa puheenjohtajan lisäksi Simo Tolonen.

§ 25

Ajankohtaiset asiat

- Lakeuden keskuspuhdistamo Oy:n typenpoistolaitoksen rakentamisen tilannekatsaus (yhtiön toimitusjohtaja)
- Ajankohtaiset henkilöstöhallinnon ja työsuojelun asiat (henkilöstöasiantuntija)
- Talouden sopeutusohjelman toimeenpanon katsaus (talousjohtaja)

Resurssivaliokunta (7.4.2026):

Resurssivaliokunta merkitsee Lakeuden keskuspuhdistamo Oy:n typenpoistolaitoksen rakentamisen tilannekatsauksen, ajankohtaiset henkilöstöhallinnon ja työsuojelun sekä talouden sopeutusohjelman toimeenpanon katsauksen tiedoksi.

§ 26

Tilinpäätös 2025 / Kempeleen Vesihuolto Oy

244Dno-2026-158

Yhtiön toimitusjohtaja esittelee yhtiön tilinpäätöksen 2025 ja näkymiä vuodelle 2026.

Resurssivaliokunta (7.4.2026):

Resurssivaliokunta kiittää Kempeleen Vesihuolto Oy:n toimitusjohtaja Hannu Roikolaa kattavasta esittelystä ja merkitsee tilinpäätöksen 2025 sekä vuoden 2026 näkymät tiedoksi.

Valtuusto, § 18, 23.03.2026
Kunnanhallitus, § 123, 31.03.2026
Resurssivaliokunta, § 27, 07.04.2026

§ 27

Valtuustoaloite / Kunnan digiriippuvuuden vähentäminen ja digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen / Vasemmiston valtuustoryhmä

244Dno-2026-207

Valtuusto, 23.03.2026, § 18

Liitteet

1 Valtuustoaloite_Kunnan digiriippuvuuden vähentäminen ja digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen.pdf

Valtuustoaloite / Kunnan digiriippuvuuden vähentäminen ja digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen

Vasemmiston valtuustoryhmä esittää, että Kempeleen kunta selvittää riippuvuutensa yhdysvaltalaisista teknologiayrityksistä ja ryhtyy toimenpiteisiin digitaalisen omavaraisuuden vahvistamiseksi.

Kunnassa käsitellään arkaluonteisia henkilötietoja, joiden suojaaminen on keskeistä kuntalaisten luottamuksen kannalta. Monet keskeiset digipalvelut perustuvat yhdysvaltalaisien yritysten, kuten Microsoft, Google ja Amazon, ratkaisuihin. Näihin liittyy tietosuoja- ja toimittajariippuvuuksia, jotka voivat olla ristiriidassa EU:n tietosuojavaatimusten kanssa.

Euroopassa digitaalista suvereniteettia vahvistetaan aktiivisesti. European Union edistää omia ratkaisujaan esimerkiksi GAIA-X -hankkeen kautta. Useat maat ja kaupungit, kuten Ranska, Saksa sekä Barcelona ja München, ovat lisänneet avoimen lähdekoodin käyttöä ja kehittäneet eurooppalaisia pilvi- ja dataratkaisuja vähentääkseen riippuvuutta yksittäisistä toimittajista. Myös Suomessa suunta on sama. Digi- ja väestötietovirasto ja Valtiovarainministeriö korostavat digipalvelujen huoltovarmuutta, avoimia standardeja ja riippuvuuksien hallintaa. Kaupungit, kuten Helsinki, Espoo ja Tampere, ovat edistäneet avoimia ratkaisuja ja pyrkineet välttämään sitoutumista yksittäisiin toimittajiin. Lisäksi CSC – Tieteen tietotekniikan keskus rakentaa eurooppalaiseen yhteistyöhön perustuvaa infrastruktuuria.

Digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen parantaa tietoturvaa, huoltovarmuutta, kustannusten hallintaa sekä kilpailua hankinnoissa.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että kunta:

1. kartoittaa nykyisen riippuvuutensa keskeisistä teknologiatoimittajista
2. arvioi siihen liittyvät tietosuoja-, tietoturva- ja huoltovarmuusriskit
3. selvittää eurooppalaiset ja avoimen lähdekoodin vaihtoehdot
4. laatii suunnitelman riippuvuuksien hallitsemiseksi ja vähentämiseksi

---

5. huomioi jatkossa hankinnoissaan avoimuuden, kilpailun ja digitaalisen omavaraisuuden

Kempeleessä 23.3.2026

Sari Janatuinen

Päätös

Aloite lähetettin kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus, 31.03.2026, § 123

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Kantomaa, hallintojohtaja, laura.kantomaa@kempele.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite_Kunnan digiriippuvuuden vähentäminen ja digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen.pdf

Valtuustoaloite / Kunnan digiriippuvuuden vähentäminen ja digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen

Vasemmiston valtuustoryhmä esittää, että Kempeleen kunta selvittää riippuvuutensa yhdysvaltalaisista teknologiayrityksistä ja ryhtyy toimenpiteisiin digitaalisen omavaraisuuden vahvistamiseksi.

Kunnassa käsitellään arkaluonteisia henkilötietoja, joiden suojaaminen on keskeistä kuntalaisten luottamuksen kannalta. Monet keskeiset digipalvelut perustuvat yhdysvaltalaisien yritysten, kuten Microsoft, Google ja Amazon, ratkaisuihin. Näihin liittyy tietosuoja- ja toimittajariippuvuuksia, jotka voivat olla ristiriidassa EU:n tietosuojavaatimusten kanssa.

Euroopassa digitaalista suvereniteettia vahvistetaan aktiivisesti. European Union edistää omia ratkaisujaan esimerkiksi GAIA-X -hankkeen kautta. Useat maat ja kaupungit, kuten Ranska, Saksa sekä Barcelona ja München, ovat lisänneet avoimen lähdekoodin käyttöä ja kehittäneet eurooppalaisia pilvi- ja dataratkaisuja vähentääkseen riippuvuutta yksittäisistä toimittajista. Myös Suomessa suunta on sama. Digi- ja väestötietovirasto ja Valtiovarainministeriö korostavat digipalvelujen huoltovarmuutta, avoimia standardeja ja riippuvuuksien hallintaa. Kaupungit, kuten Helsinki, Espoo ja Tampere, ovat edistäneet avoimia ratkaisuja ja pyrkineet välttämään sitoutumista yksittäisiin toimittajiin. Lisäksi CSC – Tieteen tietotekniikan keskus rakentaa eurooppalaiseen yhteistyöhön perustuvaa infrastruktuuria.

Digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen parantaa tietoturvaa, huoltovarmuutta, kustannusten hallintaa sekä kilpailua hankinnoissa.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että kunta:

1. kartoittaa nykyisen riippuvuutensa keskeisistä teknologiatoimittajista
2. arvioi siihen liittyvät tietosuoja-, tietoturva- ja huoltovarmuusriskit
3. selvittää eurooppalaiset ja avoimen lähdekoodin vaihtoehdot
4. laatii suunnitelman riippuvuuksien hallitsemiseksi ja vähentämiseksi
5. huomioi jatkossa hankinnoissaan avoimuuden, kilpailun ja digitaalisen omavaraisuuden

Kempeleessä 23.3.2026

Sari Janatuinen

Hallintojohtaja:

Ehdotan, että aloite lähetetään hallintopalvelujen valmisteltavaksi ja resurssivaliokunnan ohjattavaksi.

Ehdotus

Esittelijä: Tuomas Lohi, kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus hyväksyy hallintojohtajan päätösehdotuksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Resurssivaliokunta, 07.04.2026, § 27

Valtuustoaloite / Kunnan digiriippuvuuden vähentäminen ja digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen

Vasemmiston valtuustoryhmä esittää, että Kempeleen kunta selvittää riippuvuutensa yhdysvaltalaisista teknologiayrityksistä ja ryhtyy toimenpiteisiin digitaalisen omavaraisuuden vahvistamiseksi. Kunnassa käsitellään arkaluonteisia henkilötietoja, joiden suojaaminen on keskeistä kuntalaisten luottamuksen kannalta. Monet keskeiset digipalvelut perustuvat yhdysvaltalaisten yritysten, kuten Microsoft, Google ja Amazon, ratkaisuihin. Näihin liittyy tietosuoja- ja toimittajariippuvuuksia, jotka voivat olla ristiriidassa EU:n tietosuojavaatimusten kanssa.

Euroopassa digitaalista suvereniteettia vahvistetaan aktiivisesti. European Union edistää omia ratkaisujaan esimerkiksi GAIA-X -hankkeen kautta. Useat maat ja kaupungit, kuten Ranska, Saksa sekä Barcelona ja München, ovat lisänneet avoimen lähdekoodin käyttöä ja kehittäneet eurooppalaisia pilvi- ja dataratkaisuja vähentääkseen riippuvuutta yksittäisistä toimittajista. Myös Suomessa suunta on sama. Digi- ja väestötietovirasto ja Valtiovarainministeriö korostavat digipalvelujen huoltovarmuutta, avoimia standardeja ja riippuvuuksien hallintaa. Kaupungit, kuten Helsinki, Espoo ja Tampere, ovat edistäneet avoimia ratkaisuja ja pyrkineet välttämään sitoutumista yksittäisiin toimittajiin. Lisäksi CSC – Tieteen tietotekniikan keskus

rakentaa eurooppalaiseen yhteistyöhön perustuvaa infrastruktuuria. Digitaalisen omavaraisuuden vahvistaminen parantaa tietoturvaa, huoltovarmuutta, kustannusten hallintaa sekä kilpailua hankinnoissa.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme, että kunta:

1. kartoittaa nykyisen riippuvuutensa keskeisistä teknologiatoimittajista
2. arvioi siihen liittyvät tietosuoja-, tietoturva- ja huoltovarmuusriskit
3. selvittää eurooppalaiset ja avoimen lähdekoodin vaihtoehdot
4. laatii suunnitelman riippuvuuksien hallitsemiseksi ja vähentämiseksi
5. huomioi jatkossa hankinnoissaan avoimuuden, kilpailun ja digitaalisen omavaraisuuden

Tietohallintopäällikön vastaus valtuustoaloitteeseen:

Digitaaliseen omavaraisuuteen pyrkiminen on mittaluokaltaan erittäin merkittävä ja vuosia kestävä muutosprojekti, joka vaatii taloudellisia panostuksia sekä IT-henkilöstön osaamisen päivittämistä tai hankintaa. Lisäksi vaihtoehtoisten eurooppalaisten avoimen lähdekoodin ratkaisuiden selvittäminen on mittava työ, joka ei koskettaisi pelkästään esimerkiksi toimistosovelluksia vaan kunnan koko tietotekniikkaympäristöä ja sen eri palvelukerroksia. Kunnalla ei ole käytettävissään samanlaista henkilöstöresurssia kuin aloitteissa mainituilla isoilla kaupungeilla.

Kunnalla on mahdollista järjestelmähankintojen yhteydessä edellyttää ohjelmistotoimittajilta avoimella lähdekoodilla toteutettuja ohjelmistoja ja palveluita, jonka kautta digiriippuvuuksia voidaan vähentää. Vaatimuksen täytyminen on kuitenkin riippuvaista markkinoilla olevien toimialakohtaisten järjestelmien toteutustavoista ja kyseisten ohjelmistovalmistajien omien palveluiden tuottamisen riippuvuuksista amerikkalaisiin pilvipalveluihin.

Digipalveluiden riippuvuuksien poistaminen kunnan ympäristöstä olisi vähintään 10 vuotta kestävä muutos, jonka aikana kunnan tulisi toteuttaa kaikki käyttämänsä IT-palvelut täysin uudella tavalla avoimeen lähdekoodin perustuen. Lisäksi muutoksen aikana kunta joutuisi rahoittamaan IT-palveluiden muutuskustannukset, hankkimaan uudenlaista IT-osaamista henkilöstönsä ja laajentamaan henkilöstömäärää.

Tietosuoja, tietoturva ja huoltovarmuusriskejä arvioidaan osana tietohallinnon normaalia toimintaa ja riskienarviointia ja riskejä pyritään vähentämään mahdollisuuksien ja talouden reunaehtojen rajoissa. Lisäksi kunnan tietosuojatoimintaan kuuluu vaihe, että ennen ohjelmistojen hankintaa ohjelmistovalmistajien ja -palvelutarjoajien tietosuojakäytännöt ja -ehdot arvioidaan. Arviointiin osallistuu sekä hankintaa esittävä taho, tietohallinto, että tietosuojavastaava. Arvioinnin laajuus riippuu hankittavan ohjelmiston luonteesta ja käyttötarkoituksesta sekä ohjelmistossa käsiteltävien henkilötietojen määrästä ja laadusta. Jos ohjelmistosta löytyy merkittäviä riskejä tietosuojaan liittyen, ohjelmistoa ei hankita. Kunnassa hyödynnetään myös muiden kuntien suorittamia tietosuoja-arviointeja osana inhouse-yhtiön kautta hankittavaa tiedonhallintapalvelua.

Jatkossa mahdollista on tutkia kuntien kehittämiä avoimen lähdekoodin järjestelmiä ja arvioida niiden soveltuvuutta Kempeleen kunnan käyttöön. Mikäli tällaisia ratkaisuja löytyy ja jotka muutoin ovat sopivia ja tukevat Kempeleen kunnan toimintaa, tällaisia ratkaisuja voidaan ottaa käyttöön.

Resurssivaliokunta (7.4.2026):

Resurssivaliokunta ohjaa, että kunnan digiriippuvuuden vähentämisen ja digitaalisen omavaraisuuden vahvistamisen suhteen edetään nykyisen toimintatavan mukaisesti uusia mahdollisia ratkaisuja silmällä pitäen ja arvioidaan näiden käyttöönottoa tarpeen tullen, mikäli ovat soveltuvia tukemaan kunnan omavaraisempaa toimintaa sekä digiturvallisuutta.

Valtuusto, § 17, 23.03.2026
Kunnanhallitus, § 122, 31.03.2026
Resurssivaliokunta, § 28, 07.04.2026

§ 28

Valtuustoaloite / Vaihdevuosisoireiden tutkimus ja hoito - lisäsesitys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan / Laine

244Dno-2026-203

Valtuusto, 23.03.2026, § 17

Liitteet

1 Valtuustoaloite_Vaihdevuosisoireiden tutkimus ja hoito_Lisäsesitys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan.pdf

Valtuustoaloite / Vaihdevuosisoireiden tutkimus ja hoito - lisäsesitys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan

Vaihdevuosilla tarkoitetaan yleisesti hormonaalisia ikään kiinnittyviä muutoksia, joilla on näkyviä ja tuntevia vaikutuksia ihmisten elämään. Naisilla vaihdevuodet liittyvät estrogeenin tuotannon heikkenemiseen ja päättymiseen. Vaihdevuodet alkavat suomalaisnaisilla yleensä 45-55 vuoden iässä, mutta yksilöllinen vaihtelu on suurta. (Käypä hoito 2025.) Vaihdevuosi-ikäisistä naisista 70–80 % kokee vähenevästä estrogeenipitoisuudesta johtuvia vaihdevuosisoireita, kuten esimerkiksi kuumia aaltoja ja hikoilukohtauksia, unihäiriöitä, mielialan muutoksia, nivelkipuja ja limakalvojen kuivuutta.

Vaihdevuosisoireet ovat hoitamattomana yhteydessä heikentyneeseen työkykyyn ja työtytyttömyyteen, ja ne voivat lisätä sairauspoissaoloriskiä ja aiheuttaa kustannuksia. Käypähoitosivuston lähteiden mukaan yli kolme neljäsosaa vaihdevuosisoireisista naisista kokee vaikeuksia työn vaatimuksista selviämisessä. Vaikeista vaihdevuosisoireista kärsivillä naisilla on yli 8-kertainen työkyvyn heikkenemisen riski. Tuki- ja liikuntaelinvaikeissa voi olla taustalla vaihdevuosiin liittyvää oiretta ja myös työuupumuksen taustalla voi olla vaihdevuosisoireilu. (Käypä hoito 2025.)

Työnantaja voi parhaiten tukea vaihdevuosissa olevia työntekijöitä huomioimalla yleisesti työntekijöiden terveyden ja hyvinvoinnin monimuotoisuuden, tukemalla liikuntaa ja fyysistä toimintakykyä, lisäämällä johtamisen näkökulmasta tietoisuutta sekä antamalla mahdollisuuden työn muokkaamiseen. Systeeminen hormonihoito on tehokkain vaihdevuosisoireiden hoito. (Käypä hoito 2025.)

Kempeleen kunta on merkittävä työnantaja työllistäessään noin 1000 työntekijää, joiden keski-ikä on ollut 43,7 vuotta vuonna 2024. Yleisimmät sairauspoissaolot Kempeleen kunnan henkilöstöllä johtuvat tuki- ja liikuntaelinten sairauksista, mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöistä sekä hengityselinten sairauksista. Tällä hetkellä kunnan työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan ei sisälly mahdollisuutta vaihdevuosisoireiden käypähoitosuosituksen mukaiseen hoitoon.

Valtuustoaloitteenamme esitämme, että Kempeleen kunnassa tehdään lisäys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan käypähoitosuosituksen mukaisesta vaihdevuosisoireiden tutkimuksesta ja hoidosta (ei sis. gynekologista tutkimusta). Lisäksi esitämme, että esihenkilöiden ja johtajien tietämystä vaihdevuosisoireiden vaikutuksista työntekijän työkykyyn ja elämään lisätään esimerkiksi koulutuksen tai valmennuksen avulla. Valtuustoaloitteen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää sairauspoissaoloja sekä lisätä myönteistä työnantajakuvaa.

Kempeleessä 23.3.2026

Sanna Laine

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus, 31.03.2026, § 122

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Kantomaa, hallintojohtaja, laura.kantomaa@kempele.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite_Vaihdevuosisoireiden tutkimus ja hoito_Lisäsesitys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan.pdf

Valtuustoaloite / Vaihdevuosisoireiden tutkimus ja hoito - lisäsesitys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan

Vaihdevuosilla tarkoitetaan yleisesti hormonaalisia ikään kiinnittyviä muutoksia, joilla on näkyviä ja tuntevia vaikutuksia ihmisten elämään. Naisilla vaihdevuodet liittyvät estrogeenin tuotannon heikkenemiseen ja päättymiseen. Vaihdevuodet alkavat suomalaisnaisilla yleensä 45-55 vuoden iässä, mutta yksilöllinen vaihtelu on suurta. (Käypä hoito 2025.) Vaihdevuosi-ikäisistä naisista 70–80 % kokee vähenevästä estrogeenipitoisuudesta johtuvia vaihdevuosisoireita, kuten esimerkiksi kuumia aaltoja ja hikoilukohtauksia, unihäiriöitä, mielialan muutoksia, nivelkipuja ja limakalvojen kuivuutta.

Vaihdevuosisoireet ovat hoitamattomana yhteydessä heikentyneeseen työkykyyn ja työtytyttömyyteen, ja ne voivat lisätä sairauspoissaoloriskiä ja aiheuttaa kustannuksia. Käypähoitosivuston lähteiden mukaan yli kolme neljäsosaa vaihdevuosisoireisista naisista kokee vaikeuksia työn vaatimuksista selviämisessä. Vaikeista vaihdevuosisoireista kärsivillä naisilla on yli 8-kertainen työkyvyn heikkenemisen riski. Tuki- ja liikuntaelinvaivoissa voi olla taustalla vaihdevuosiin liittyvää oiretta ja myös työuupumuksen taustalla voi olla vaihdevuosisoireilu. (Käypä hoito 2025.)

Työnantaja voi parhaiten tukea vaihdevuosissa olevia työntekijöitä huomioimalla yleisesti työntekijöiden terveyden ja hyvinvoinnin monimuotoisuuden, tukemalla liikuntaa ja fyysistä toimintakykyä, lisäämällä johtamisen näkökulmasta tietoisuutta

sekä antamalla mahdollisuuden työn muokkaamiseen. Systeminen hormonihoito on tehokkain vaihdevuosisoireiden hoito. (Käypä hoito 2025.)

Kempeleen kunta on merkittävä työnantaja työllistäessään noin 1000 työntekijää, joiden keski-ikä on ollut 43,7 vuotta vuonna 2024. Yleisimmät sairauspoissaolot Kempeleen kunnan henkilöstöllä johtuvat tuki- ja liikuntaelinten sairauksista, mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöistä sekä hengityselinten sairauksista. Tällä hetkellä kunnan työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan ei sisälly mahdollisuutta vaihdevuosisoireiden käypähoitosuosituksen mukaiseen hoitoon.

Valtuustoaloitteenamme esitämme, että Kempeleen kunnassa tehdään lisäys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan käypähoitosuosituksen mukaisesta vaihdevuosisoireiden tutkimuksesta ja hoidosta (ei sis. gynekologista tutkimusta). Lisäksi esitämme, että esihenkilöiden ja johtajien tietämystä vaihdevuosisoireiden vaikutuksista työntekijän työkykyyn ja elämään lisätään esimerkiksi koulutuksen tai valmennuksen avulla. Valtuustoaloitteen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää sairauspoissaoloja sekä lisätä myönteistä työnantajakuva.

Kempeleessä 23.3.2026

Sanna Laine

Hallintojohtaja:

Ehdotan, että aloite lähetetään hallintopalvelujen valmisteltavaksi ja resurssivaliokunnan ohjattavaksi.

Ehdotus

Esittelijä: Tuomas Lohi, kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus hyväksyy hallintojohtajan päätösehdotuksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Resurssivaliokunta, 07.04.2026, § 28

**Valtuustoaloite / Vaihdevuosisoireiden tutkimus ja hoito - lisäsesitys
työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan**

Vaihdevuosilla tarkoitetaan yleisesti hormonaalisia ikään kiinnittyviä muutoksia, joilla on näkyviä ja tuntevia vaikutuksia ihmisten elämään. Naisilla vaihdevuodet liittyvät estrogeenin tuotannon heikkenemiseen ja päättymiseen. Vaihdevuodet alkavat suomalaisnaisilla yleensä 45-55 vuoden iässä, mutta yksilöllinen vaihtelu on suurta. (Käypä hoito 2025.) Vaihdevuosi-ikäisistä naisista 70-80 % kokee vähenevästä estrogeenipitoisuudesta johtuvia vaihdevuosisoireita, kuten esimerkiksi kuumia aaltoja ja hikoilukohtauksia, unihäiriöitä, mielialan muutoksia, nivelkipuja ja limakalvojen kuivuutta.

Vaihdevuositilanteet ovat hoitamattomana yhteydessä heikentyneeseen työkykyyn ja työtytyttömyyteen, ja ne voivat lisätä sairauspoissaoloriskiä ja aiheuttaa kustannuksia. Käypähoitosivuston lähteiden mukaan yli kolme neljäsosaa vaihdevuositilanteista naisista kokee vaikeuksia työn vaatimuksista selviämisessä. Vaikeista vaihdevuositilanteista kärsivillä naisilla on yli 8-kertainen työkyvyn heikkenemisen riski. Tuki- ja liikuntaelinvaivoissa voi olla taustalla vaihdevuosiin liittyvää oiretta ja myös työuupumuksen taustalla voi olla vaihdevuositilanteilu. (Käypä hoito 2025.)

Työnantaja voi parhaiten tukea vaihdevuosissa olevia työntekijöitä huomioimalla yleisesti työntekijöiden terveyden ja hyvinvoinnin monimuotoisuuden, tukemalla liikuntaa ja fyysistä toimintakykyä, lisäämällä johtamisen näkökulmasta tietoisuutta sekä antamalla mahdollisuuden työn muokkaamiseen. Systeminen hormonihoito on tehokkain vaihdevuositilanteiden hoito. (Käypä hoito 2025.)

Kempeleen kunta on merkittävä työnantaja työllistäessään noin 1000 työntekijää, joiden keski-ikä on ollut 43,7 vuotta vuonna 2024. Yleisimmät sairauspoissaolot Kempeleen kunnan henkilöstöllä johtuvat tuki- ja liikuntaelinten sairauksista, mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöistä sekä hengityselinten sairauksista. Tällä hetkellä kunnan työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan ei sisälly mahdollisuutta vaihdevuositilanteiden käypähoitosuosituksen mukaiseen hoitoon.

Valtuustoaloitteenamme esitämme, että Kempeleen kunnassa tehdään lisäys työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan käypähoitosuosituksen mukaisesta vaihdevuositilanteiden tutkimuksesta ja hoidosta (ei sis. gynekologista tutkimusta). Lisäksi esitämme, että esihenkilöiden ja johtajien tietämystä vaihdevuositilanteiden vaikutuksista työntekijän työkykyyn ja elämään lisätään esimerkiksi koulutuksen tai valmennuksen avulla. Valtuustoaloitteen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää sairauspoissaoloja sekä lisätä myönteistä työnantajakuva.

Henkilöstöasiantuntijan vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kempeleessä toimitaan vaihdevuositilanteiden osalta jo pitkälti aloitteessa esitetyn mallin mukaisesti. Kempeleen kunnan henkilöstön työterveyshuolto on Pihlajalinnassa, jossa naisten terveyteen liittyviä oireita, kuten vaihdevuositilanteita, hoidetaan samoin periaattein kuin muitakin terveysasioita. Hoito alkaa työterveyshoitajan vastaanotolta ja etenee tarvittaessa yleislääkärille tai työterveyslääkärille. Työkykyyn vaikuttavissa tilanteissa ohjaututaan työterveyslääkärille, ja tarvittaessa voidaan konsultoida erikoislääkäriä, pois lukien gynekologin konsultaatiot, jotka eivät sisälly sopimukseen.

Työterveyshuollossa hoidetaan esimerkiksi vaihdevuosi-ikäisten unihäiriöitä, mieliala-, rytmihäiriö- ja niveloireita, ja samalla arvioidaan, liittyvätkö ne vaihdevuositilanteisiin. Tarvittaessa ohjataan jatkohoitoon julkiseen terveydenhuoltoon. Hormonikorvaushoidon aloitus ja seuranta sekä mm. papa-kokeet ja ultraäänitutkimukset eivät sisälly nykyiseen työterveyshuollon sopimukseen, vaan näissä tilanteissa ohjataan julkiseen terveydenhuoltoon.

Naisterveyttä koskevan sopimustekstikohdan tarkentaminen on käynnistetty, jotta se vastaa paremmin tarjolla olevia palveluita. Tietoisuuden ja osaamisen vahvistamiseksi suunnitellaan naisterveyteen liittyvää webinaaria ja koulutusta henkilöstölle.

Resurssivaliokunta (7.4.2026):

Resurssivaliokunta ohjaa, että vaihdevuosisoireiden tutkimuksiin ja hoitoon liittyvää lisäystä ei tehdä työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan vaan toimintasuunnitelman katsotaan olevan henkilöstöasiantuntijan vastauksen perusteella tarpeeksi kattava ko. asian suhteen. Naisterveyttä koskevaa sopimustekstikohtaa tarkennetaan työterveyshuollon sopimukseen.

Muutoksenhakukielto

§25, §26, §27, §28

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakukiellon peruste

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 42c §)